

REVISJONSNOTAT

Til kontrollutvalget i Larvik

Vår ref.: 10/1088

Arkiv nr: 806200/tork

Unntatt offentlighet, jf. offl § 13, jf. koml § 78 nr. 7

Saken gjelder: Folkefestkomiteen i Larvik

Innledning:

Kontrollutvalget i Larvik har i sak 27/10 vedtatt følgende:

Kontrollutvalget gir Telemark Kommunerevisjon i oppdrag å utrede den formelle statusen, samt relevante problemstillinger knyttet til folkefestkomiteen. Kontrollutvalget ønsket utredningen til sitt møte den 8. juni 2010.

Vi har undersøkt følgende problemstillinger:

- Er Folkefestkomiteen en kommunal komité?
- Hvilken rolle har komitémedlemmer med tilknytning til kommunen?
- Hva går samarbeidet mellom kommunen og komiteen ut på, hva er kommunens ansvar og hvordan er det forankret/regulert?
- Spørsmål knyttet til habilitet og etikk

Hva har vi gjort:

Vi har kontaktet rådmannen og bedt om følgende:

Det framgår av saksframstillingen til sak 023/10 for Oppvekst og kulturkomiteen at komiteen ble oppnevnt av rådmannen i Larvik, og at det er oppnevnt andre komiteer som velger ut hvem som skal få priser i tilknytning til prosjektet/arrangementet. Vi ber om å få tilsendt det som finnes av skriftlig dokumentasjon om disse oppnevnelserne, og eventuell dokumentasjon som viser komiteens mandat. Dersom komiteen ikke er kommunal, ønsker vi å få avklart om det finnes noe dokumentasjon for fullmakter og mandat for de komitémedlemmene som har tilknytning til kommunen. Dersom det ikke foreligger noe dokumentasjon av dette, ber vi om en bekreftelse på det, og eventuelt en redegjørelse om det.

Dersom komiteen er kommunal, vil vi også se møtereferat, kontrakter, regnskap og liknende dokumenter, dersom de finnes.

Vi har stilt skriftlige spørsmål til kultursjefen og vi har intervjuet ordfører. Vi har ikke snakket med varaordfører og andre medarbeidere i kommunen som også sitter i komiteen.

Vi har funnet:

Er Folkefestkomiteen en kommunal komité?

Folkefestkomiteen springer ut av Branding Larvik komiteen, som i sin tid ble oppnevnt av daværende rådmann i Larvik. Prosjektet Branding Larvik hadde en kommunal bevilgning, og inviterte i tillegg næringsliv og ressurspersoner med i arbeidet. Prosjektet Branding Larvik ble avsluttet i 2004, med den første Folkefesten.

Komiteen som arrangerer Folkefesten har imidlertid sitt utspring i Branding Larvik. Videreføringen er ikke initiert av kommunen, og både rådmannen og ordføreren mener at komiteen slik den framstår i dag ikke er kommunal.

Økonomiske forhold rundt komiteen og arrangementet

Ordfører opplyser at Folkefesten gjennomføres ved hjelp av sponsormidler. Midlene samles inn hvert år, og det ble samlet inn rundt 600 000 i 2009. Noen sponsorer går igjen hvert år, mens andre byttes ut. Det er åpenhet om hvem som er sponsorer, blant annet framgår det av annonsering og markedsføring av arrangementet.

Sponsormidlene blir ikke innbetalt til eller forvaltet over kommunens bankkonti, og er ikke inne i kommunens regnskap på noen måte. Ordfører opplyser at han har ført regnskap for komiteen, og at privat revisor har vært engasjert. Folkefesten har gått med overskudd tidligere år. Overskudd ett år har blitt brukt til neste års arrangement. Vi har ikke undersøkt eller søkt dokumentert disse opplysningene, siden denne økonomien ligger utenfor kommunens.

Kommunens deltakelse/representasjon i komiteen

Komiteen har samarbeidet med kulturenheten i kommunen om arrangementet Folkefesten. Dette skyldes at Folkefesten er koblet til Kulturnatta (som arrangeres av kommunen v/kulturenheten). Kultursjef Odd Terje Lysebo ble bedt om å sitte i komiteen for å koordinere bruken av Sliperiet og svare på praktiske spørsmål. Rådmannen har sett på dette som et praktisk og naturlig samarbeid slik som arrangementene har hengt sammen. Lysebo oppfatter at han representerer kommunen, v/ Kultur, idrett og fritid når han sitter i komiteen. Deltakerne får ingen godtgjørelse for denne oppgaven ut over den vanlige lønnen fra kommunen.

Ordførers (og varaordførers) deltakelse er ikke politisk forankret, for eksempel gjennom kommunestyrevedtak el.l. Ordfører vurderer det slik at han ikke deltar i komiteen som ordfører, men at han neppe hadde deltatt dersom han ikke var ordfører. Han mener at denne typen oppgaver er en naturlig del av de aktivitetene som en ordfører deltar i. Funksjonen som ordfører har betydning for Folkefestkomiteen, for eksempel ved at ordførerrollen er viktig i arbeidet med å skaffe sponsorer til arrangementet.

Kommunens bidrag til arrangementet

Personalressurser

Kommunen har bidratt til arrangementet "Folkefesten" ved å delta med personalressurser i komiteen (kultursjef og en medarbeider i kulturenheten).

Kulturnatta er en oppgave som framgår av kommunens virksomhetsplan. Folkefesten er ikke omtalt der. Det foreligger ikke noe mandat for innholdet og omfanget av det arbeidet kommunen gjør i tilknytning til Folkefesten. Det foreligger ikke noen skriftlig avtale om kommunens bidrag til komiteen. Det er heller ikke planer for eller oversikt over kommunens medgåtte tidsbruk til oppgaven.

Oppgaven har medført noe møtevirksomhet i arrangementskomité og jury, og noe arbeid med tilrettelegging av arrangementet. Det er også opplyst at Kulturenheten skulle fungere som regnskapsfører for arrangementet. Vi har ikke funnet at det er ført noe særskilt regnskap for Folkefesten av kommunen.

I tilknytning til Folkefesten deles det ut seks "Kildepriser". Det er ikke kommunen som deler ut

eller finansierer disse prisene. Folkefestkomiteen har oppnevnt seks ulike komiteer for å kåre prisvinnerne. Noen av jurydeltakerne er gitt ut fra vilkår for sponsorbidrag, andre velges av komiteen. Kultursjefen er valgt til leder for den komiteen som tildeler pris til årets Kulturtalent. Enkelte av sponsorene har satt jurydeltakelse som vilkår for sponsorstøtte, for eksempel Østlandsposten.

Økonomisk styring

Det har foreligget en muntlig avtale mellom kommunen og komiteen om at komiteen skal dekke en andel av visse utgifter som kommunen har i tilknytning til Kulturnatta og Folkefesten. Dette har fungert slik at kommunen har anskaffet en vare eller tjeneste, og mottatt faktura for dette. Kommunen har betalt regningen, og mottatt inndekning fra komiteen i henhold til den avtalen de har hatt. Ordfører opplyser at kostnadsdekning av noen av kommunens utgifter har eksempelvis skjedd ved at kommunen har leid inn telt eller lydanlegg til nytte for begge arrangementene, og så har komiteen dekket en avtalt andel av disse kostnadene. Andre varer og tjenester anskaffes og betales direkte av komiteen, for eksempel produksjon av priser, programblad, distribusjon, blomster. For 2009 har kommunen fått én overføring fra Folkefestkomiteen, kr. 40.000,- (bokført 19.01.10).

Det foreligger ikke noe samlet kommunalt budsjett for arrangementet (Kulturnatta, inkludert Folkefesten) som kalkulerer med bidrag fra Folkefestkomiteen, men Kulturnatta har en nettoramme på kr. 150 000,-. I regnskapet er kommunens utlegg/utgifter til Folkefesten merket Kildeprisen, og kan gjenfinnes i kommunens regnskap. I regnskapet for 2009 finnes følgende:

	Bilagsnr	Beløp
Lyd/lys/bilde	70940280	95000
Leie Bølgen m/teknikere	71000726	32000
Lono film (kameracrew)*	70941927	56875
Arrangement Service AS (bord og duker)*	70941927	8587
Stian B. Larsen (pianostemmer)*	70941927	3750
Vakthold	70938256	36000
SUM		232212

*Diverse utlegg fra Kulturhuset Bølgen.

I 2009 ble Folkefesten flyttet fra Sliperiet til Bølgen. Ordfører opplyser at utgangspunktet for denne endringen var at daværende ledelse ved Bølgen ønsket arrangementet der. Det ble gitt muntlig tilsagn om at Folkefesten kunne avvikles i Bølgen uten vederlag. Det ble ikke laget noe skriftlig rundt dette samarbeidet, og avtalen forsvant med lederskifte i Bølgen. Bølgen fakturerte kommunen v/ Kulturenheten for utgiftene, jf. ovenfor.

Administrasjonen mener at det burde ha foreligget klarere avtaler for kommunens håndtering av økonomien.

Habilitet og etiske spørsmål

Forvaltningsloven § 6 og kommuneloven § 40 nr. 3 regulerer habilitet i kommunen, for folkevalgte og ansatte. Kommunen har etiske retningslinjer som er å finne internt i kommunens personalthåndbok. Retningslinjene skal bidra til bevisstgjøring og oppfordre til etisk skjønn hos ansatte og folkevalgte.

Kommunens deltakere i komiteen har ikke mottatt noen godtgjørelse fra komiteen. Det har ikke vært vurdert noen inhabilitet knyttet til kultursjef eller medarbeidere ved kulturenheten, som følge av samarbeidet med Folkefesten.

Kommunens administrasjon ser ikke at det er noen etiske dilemmaer knyttet til deltakelsen i Folkefestkomiteen.

Ordfører opplever ikke at det er noen andre dilemmaer knyttet til dette arbeidet enn de han kontinuerlig står overfor i spennet mellom rollene som ordfører og privatperson.

Vår vurdering:

Rettslig status: Folkefestkomiteen er ikke en kommunal komité. Komiteen er etter det vi kjenner til ingen selvstendig juridisk person (med eget organisasjonsnummer) eller del av annen juridisk person. Komiteen framstår som et uformalisert samarbeid mellom enkeltpersoner/bedrifter. Komiteen samarbeider med kommunen, og kommunen er representert bl.a. ved kultursjef.

Økonomiske forhold rundt komiteen: TKR har ikke mandat til å undersøke nærmere hvordan det praktiske og ansvarsforholdene rundt komiteens rettslige status er løst av komiteen. I denne utredningen forholder vi oss til at komiteens økonomi er adskilt fra kommunens, og basert på sponning. Sponsormidlene betales ikke inn på kommunale konti, og regnskapet føres utenom kommunens regnskap.

Kommunens deltakelse i komiteen og tilretteleggingen:

Komiteen har fire deltakere med tilknytning til kommunen: ordfører, varaordfører, kultursjef og en medarbeider ved Kulturenheten.

TKR mener at grunnlaget for politikernes deltakelse og deres roller i komiteen framstår som uklare. Det er åpenbart at de politiske posisjonene er av betydning for deltakelsen og arrangementet. Det bør skapes en større klarhet i rollene.

Vi mener at rollen til de kommuneansatte representantene er klar. De deltar som representanter for kommunen, og er undergitt kommunens (arbeidsgivers) instruksjonsmyndighet.

Kommunens bidrag til arrangementet:

Bidraget til tilrettelegging av arrangementet er etter revisjonens vurdering en naturlig del av kommunens oppgave med gjennomføring av Kulturnatta. Ut fra kommunens oppgaver på kulturområdet er heller ikke jurydeltakelsen fra kulturbyråkrater unaturlig. Det at oppgavene ligger i grenselandet mellom private og offentlige aktører tilsier at oppgaven gis klare rammer og mandat. Videre bør den være synlig forankret i virksomhetsplan eller på annen hensiktsmessig måte. Det er imidlertid et ledelsesspørsmål hvor detaljert det er hensiktsmessig å regulere slike arbeidsoppgaver i de planer og styrende dokumenter kommunen har.

Utgiftsfordelingen mellom kommunen og Folkefestkomiteen og dermed kommunens økonomiske risiko ved arrangementet, framgår ikke av avtale, budsjett eller annen skriftlig dokumentasjon.

Habilitet:

Ordførers rolle i komiteen er uklar. Dersom ordfører sitter i komiteen som privatperson, vil det medføre inhabilitet i saker som angår arrangementet, jf. fvl. § 6 første ledd e) eller § 6 andre ledd. Vi antar at det også gjelder for varaordfører. En slik inhabilitet er neppe noe stort problem for kommunen.

Ordførers aktivitet med å skaffe sponsorer til arrangementet kan etter vår vurdering medføre inhabilitet i andre kommunale saker der sponsorer av arrangementet er part eller berørt på annen måte, jf. fvl. § 6 fjerde ledd. Dette må imidlertid vurderes helt konkret i det enkelte tilfelle.

Vi kan ikke se at det inntreer inhabilitet for kommunens ansatte som følge av deres arbeidsoppgaver med å representere kommunen i komiteen.

Etiske forhold:

Det bør gjøres grundige etiske avveininger av om det er riktig at ordførers/varaordførers posisjoner blir brukt til å skaffe sponsormidler til et arrangement av denne art. I en slik vurdering vil det være relevant å legge vekt på klarheten i hvem det skaffes støtte til og klarheten i hvem som spør om støtte. Det er få betenkeligheter knyttet til at ordfører bidrar med sin posisjon til etablerte, åpne og ukontroversielle organisasjoner med alminnelig oppslutning blant folk, så som idrettslag, korps, humanitære organisasjoner, nasjonale innsamlingsaksjoner m.v. Kombinasjonen mellom den uklare, men viktige rolle politikerne som deltar i komiteen har og den uformelle "smale" organisasjonsstruktur i komiteen kan imidlertid skape grobunn for mistillit til og tap av omdømme for kommunen, og bør derfor vurderes nøye.

Telemark kommunerevisjon IKS
Skien, 7.6.2010

Kirsti Torbjørnson
fagansvarlig for forvaltningsrevisjon